

Hukukun Fonksiyonları

- Toplum yaşamını düzenleme
- Toplumun gereksinimlerini karşılar.
- Toplumun güvenliğini tesis etmek / adaleti gerçekleştirmek

Hukuk, toplumun düzenini yaptırımlarla sağlar.

Sosyal bilimler ikiye ayrılır: Normatif ve normatif olmayan. (Kural koyan ve kural koymayan)

Hukuk bir bilim dalıdır ve normatiftir. Toplumlara ve zamana göre değişebilir.

Hukukun kullandığı 3 tane metod vardır:

- Tümdengelim
- Tümevarım
- Fenomolojik Metod

Tümdengelim metodunda önce kural konur ve daha sonra ilişkiye bakılır. Tümevarım metodunda önce ilişkiye bakılır ve daha sonra buna göre kural konur.

Roma Hukuku Sistemi'ni baz alan Kıta Avrupası ülkeleri hukuklarında **tümdengelim** metodu görünür.

İngiliz, Avusturalya gibi ülkelerde hukukun **tümevarım** metodu kullanılır.

Fenomolojik metodun yaklaşımı: "Yaşayalım görelim."

Hukuk ikiye ayrılır:

- Özel Hukuk
- Kamu Hukuku

Kamu Hukuku: Kişilerin devletle olan ilişkilerini ve devletlerin birbiri arasındaki ilişkilerini düzenler.

Özel Hukuk: Bir toplumdaki eşit hak ve yetkilere sahip kişiler ve kuruluşlar arasındaki ilişkileri düzenler.

Kamu Hukuku Dalları:

1. Anayasa Hukuku
2. İdare Hukuku
3. Ceza Hukuku
4. İcra İflas Hukuku
5. Devletler Genel Hukuku
6. Vergi Hukuku
7. Yargılama Hukuku

Özel Hukukun Dalları:

1. Medeni Hukuk
2. Kişiler Hukuku
3. Aile Hukuku
4. Miras Hukuku
5. Eşya Hukuku

6. Borçlar Hukuku
7. Ticaret Hukuku
8. Devletler Özel Hukuku

Karma Hukuk Dalları:

1. İş Hukuku
2. Hava Hukuku
3. Toprak Hukuku
4. Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku
5. Uzay Hukuku

Hangi dallar kamu hukuku, hangi dallar özel hukuktur? (Muhtemelen sınavda çıkacak**)

Özel Hukuk ve Kamu Hukukunu ayırmaya yarayan kriterler:

1. Menfaat Kriteri
2. Egemenlik Kriteri
3. Eşitlik Kriteri

Normlar Hiyerarşisi:

1. Anayasa
2. Uluslararası Antlaşmalar
3. Kanun
4. Tüzük
5. Yönetmelik
6. Yönerge

Eğer OHAL yoksa, yetki kanunu ile KHK (Kanun Hükmünde Kararname) çıkartılır.

Araştırma: Kim tüzük çıkartır?

Anayasa, devletin temel organlarını ve işleyişlerini düzenler.

Hukuk'un Şekli Olmayan Kaynakları

Romanist sistemleri benimseyen ülkelerde örf ve adet hukuku ikincil hukuk kaynağıdır. Şekli olmayan ve yazılı olmayan bir hukuk kaynağıdır.

Romanist sistemden gelmeyen ülkelerde örf ve adet birincil hukuk kaynağıdır ve son derece önemlidir.

Örf adet kurallarını hukuk kuralı haline getiren kriterler:

- Herkes tarafından kabul edilmesi
- İnsanların özümsemesi
- Arkasında devletin gücünün olması (yaptırım)

Mahkeme kararları bir hukuk kaynağıdır. İkincil kaynaklar arasındadır.

Bilimsel doktrin da hukuka yardımcı kaynaklar arasında sayılır.

Hukuk Sistemleri

1. Romanist Sistem
2. Common Law Sistem
3. Sosyalist Sistem
4. İslam Hukuku

Birbirine benzer ortak noktaları olan ulusal hukuklar bir araya gelerek hukuk sistemlerini oluşturur.

Türkiye, 1926 yılında İsviçre Medeni kanunu kabul ederek romanist sistemin bir parçası olmuştur.

Uygulama Yönünden Yazılı Hukuk Kuralları

1. Emredici Hukuk Kuralları
2. Tamamlayıcı Hukuk Kuralları
3. Yorumlayıcı Hukuk Kuralları
4. Tanımlayıcı Hukuk Kuralları

Emredici hukuk kuralları genel olarak kamu hukuku alanında görünür.

Tamamlayıcı Hukuk Kuralları: Kural olarak sözleşmeyle tarafların serbestçe kararlaştırabildikleri, ancak bunu yapmadıkları zaman devreye giren hukuk kaideleridir.

Yorumlayıcı Hukuk Kuralları: Tarafların hukuki bir işlemde kullandıkları ve ne anlama geldiğini açıklamadıkları hususlara ilişkin bir hüküm kanunda öngörmüşse o hüküm yorumlayıcıdır.

Tanımlayıcı Hukuk Kuralları: Bir başka kuralı tanımlayan hukuk kurallarıdır.

Yasaların yer yönünden uygulanması ne demektir? (Sınav sorusu**)

Ders Dışında Faydalanılan Kaynaklar:

- <http://www.yardimcikaynaklar.com/hukuk-nedir-kaca-ayrilir/>
- <http://www.kpsskonu.com/genel-kultur/vatandaslik/ozel-hukuk-ve-karma-hukuk/>
- <http://www.kpsskonu.com/genel-kultur/vatandaslik/kamu-hukuku-hukukun-dallari/>
- <https://www.akademikparadigma.com/uluslararası-antlaşmalar-normlar-hiyerarşisinin-neresinde/>
- <https://huk101.wordpress.com/2012/10/19/hukuk-kurallari/>